

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz niżej, lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, swyżajno gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
Kalisz, Al. Górczyny 1. Tel. 36 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
I odosobnionem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 8 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . . 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

Nr. 182 (8410)

Środa, dnia 11 sierpnia 1926 r.

Rok XXXIV.

Marszałek Piłsudski na uroczystościach kieleckich.

Na trybunach.

KIELCE, 10. Ze względu na uroczystość wyjazdu „Kadrówki” miasto przybrało odświętny wygląd. Wzniesiono kilka bram triumfalnych. O godz. 8.15 goście zagraniczni wraz z towarzyszącymi im osobami zajęli miejsca na trybunie. Na miejsce zjeżdżali się generałowie: Skierski, Górecki, Wróblewski, komisarz rządu na m. Warszawę Składkowski i inni. O godz. 8.45 przyjechał marszałek Piłsudski z adiutantem osobistym, minister spraw zagranicznych, minister spraw wewnętrznych, minister przemysłu i handlu, minister pracy i opieki społecznej oraz minister reform rolnych. Orkiestra odegrała „Jeszcze Polska nie zginęła”. O godz. 9.15 uczestnicy zjazdu z marszałkiem Piłsudskim udali się na Plac Wolności, gdzie odprawił mszę kapelan wojskowy 4-go Pułku Legionów, ks. Cieśliński, który wygłosił kazanie, podnosząc czyny Legionów i marszałka Piłsudskiego w roku 1914.

Przybycie marszówek.

KIELCE, 10. O godzinie 7 rano poczęły przybywać pierwsze drużyny zawodników, biorących udział w marszu „Szlakiem Kadrówki”. Pierwsza przybyła drużyna 27-go pułku piechoty z Częstochowy pod dowództwem kap. Janusza Wojcika w czasie 16 godzin i 28 min. 14 sek., druga przybyła drużyna pierwszego baonu sanitarnego z Warsza-

wy w 17 godzin 41 minut i 48 sekund. Ze związków strzeleckich pierwsza przybyła drużyna „Orleńta” z Krakowa w 17 godzin 5 minut i 18 sekund, druga z Żywca, trzecia z Łodzi.

Odczyt marsz. Piłsudskiego.

KIELCE, 10. Marsz. Piłsudski wygłosił tu odczyt w którym między innymi zaznaczył:

„Gdy się staje jakaś rzecz ważna, musi mieć ona myśl przeczącą temu, co jest, dlatego jest nowa. Gdy się myśli o innych prawdach, trzeba dościsnąć do przekonania, że dla nowych myśli trzeba mieć odwagę, by przeskoczyć przeciętną prawdę, wyznawaną przez ludzi. Napoleon mówił, żeby złamać przeszkody, nie trzeba ich uważać za przeszkodę. Ten prosty sposób stanowi podstawę odwagi myśli i my, stając się nowotworami, znaleźliśmy tę odwagę myśli i powiedzieliśmy, że przeszkody które chcieliśmy przeskoczyć — nie będziemy uważali za przeszkody.

I jeśli w naszej awanturności doszliśmy do tak wielkich wyników, dowodzi to, że oprócz odwagi myśli mieliśmy odwagę pracy. Bez tego nie mogliśmy przeżyć szeregu lat. Mamy za sobą odwagę myśli i odwagę pracy, czynniki, które dają nowe życie i nowe prawdy. Stwierdza to z przyjemnością ci, bo będą mieli z nami do czynienia w historii.

Po święcie legjonowem.

Hołd legionistów dla Prezydenta Rzeczypospolitej.

WARSZAWA, 10. Prezydent Rzplitej otrzymał od zjazdu zw. legionistów następującą depezę: Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Ignacy Mościcki.

Zjazd legionistów w Kielcach wyraża Panu Prezydentowi hołd i zapewnienie niezłomnej wierności jako reprezentantowi majestatu Rzeczypospolitej, człowiekowi wielkiej twórczej pracy dla umiłowanej Ojczyzny.

Prezydjum Zjazdu.

Powrót z święta legjonowego.

WARSZAWA, 10. Marszałek Piłsudski powrócił z uroczystości kieleckich w ciągu dnia wczorajszego. Wielu generałów i oficerów powróciło wczoraj rano do Warszawy z uroczystości kieleckich.

Lotnicy płk. Rayski, płk. Senderek i por. Piątkowski, którzy wylecieli aeroplanem w niedzielę rano do Kielc, powrócili wieczorem do Warszawy.

Wszyscy ministrowie, którzy brali udział w uroczystościach kieleckich, powrócili do Warszawy i objęli rano urzędowanie.

Marszałek Rataj o sytuacji.

LWÓW, 10. Marszałek Rataj oświadczył jednemu z dziennikarzy lwowskich, że pogłoski o przesileniu na stanowisku min. skarbu są bezpodstawne. Nie ma również podstaw do zmiany w rządzie w związku z osobą min. Młodzianowskiego. Marszałek

uważa że rząd będzie dążył do zgodnej współpracy z sejmem. O ileby rząd nabrał wewnętrznego przekonania, że współpraca taka jest niemożliwa wówczas przedstawi p. Prezydentowi wniosek o rozwiązanie sejmu. Marszałek ufa jednak, że do tego nie dojdzie.

Regaty o mistrzostwo Polski.

BYDGOSZCZ, 10. Doroczne regaty o mistrzostwo Polski odbyły się na torze w Brdyjściu przy przepięknej pogodzie i licznie zgromadzonej publiczności, która zjechała z całej Polski. Ogółem zawodom przyspadywało się 8000 osób.

Program zawierał cztery biegi o mistrzostwo, mianowicie na jedynkach, podwójnych dwójkach, czwórkach i ósemkach oraz dziesięć biegów poza konkurencją mistrzowską.

Wyniki biegów o mistrzostwo były następujące:

Jedynki W. Długoszewski (A. Z. S. Warszawa) czas 6 m. 40 sek., nagroda puchar m. Bydgoszczy. Dwójki podwójne — osada Lisiecki, Osiecimski — Czepski (Warsz. Tow. Wiośl.), czas 6 m. 23 sek.

Czwórki osada Bydgoskiego Tow. Wiośl. pod sterem Brzezińskiego i wioslarze Janik, Figucki,

Birholc, Bronikowski, czas 5 m. 54 sek. Nagroda, puchar prezesa P. Z. T. W. p. Radwana. Osada ta wyjeżdża w tym miesiącu do Lucerny na regaty międzynarodowe.

W biegu ósemek o nagrodę p. Prezydenta Rzeczypospolitej zwyciężyła w czasie 5 m. 29 s. osada A.Z.S. Warszawa pod sterem W. Nadrałowskiego w składzie: Kulej, Cybulski, May, Kozakowski, Seredyński, Niezabitowski, Kunicki, Gordziakowski.

W biegu pań zwyciężyła osada Warsz. Klubu Wioślarz w czasie 5 m. 34 sek.

W pozostałych dziewięciu biegach dwa zwycięstwa odniosła Warszawa, trzy — Bydgoszcz, po jednym Płock i Kraków.

Wieczorem w hotelu „Pod Orłem” nastąpiło rozdanie nagród, które wręczał prezes związku wioślarskiego p. Radwan.

Dr. med. Eugeniusz Piestrzyński

ordynuje w chorobach

położniczych i kobiecych,

od godz. 3—5,

ulica Warszawska 11, pierwsze piętro,

telefon 396.

961

Dr. med. A. PACZESNY

powrócił i przyjmuje

w chorobach wewnętrznych

od g. 2—4,

Stary Rynek 35.

1002

KONC. PRZED. ELEKTROTECHNICZNE
Inż. H. SZULCA d. Elektra
Kalisz, Al. Józefiny 12, tel. 41.

Wykonuje wszelkie roboty elektrotechniczne:

OSWIECENIE, MOTORY, AKUMULATORY,

PIORUNOCHRONY.

Tanio, szybko, solidnie.

Zyczącym na rozplaty.

1000

Premjer Bartel zachorował.

WARSZAWA, 10. Wczoraj o godz. 9 rano powrócił z Kielc premier Bartel. Premier Bartel zaniemógł i urzędować dziś nie będzie, gdyż pozostaje u siebie w domu. Choroba niema groźnego charakteru.

Groźba dla cywilizacji.

PARYŻ, 10. Clemenceau wytosował do prezydenta Coolidgea list otwarty, w którym stwierdza że różnice zdań, istniejące między Francją a Stanami Zjednoczonymi w sprawie długów międzysojusznicznych stanowią groźbę dla cywilizacji. W liście swym zapytuje Clemenceau, czy zagadnienie to może i powinno być rozpatrywane li tylko z punktu widzenia interesów handlowych. Układ waszyngtoński sprowadza pożyczkę francuską do typu pożyczek zabezpieczonych na własności terytorjalnej kraju. Nigdy się na to nie zgodzimy — pisze Clemenceau. Francja, która tyle krwi przelała na wojnie, która poniosła tak wielkie ofiary materialne, nie pozwoli się sprzedać nawet swym przyjaciółom. Clemenceau, który zawsze wierzył w posłannictwo Stanów Zjednoczonych powołanych do wzniesienia płomienia ideału, wzywa dziś kraj ten, ażeby sam wydał opinię o sobie.

Coolidge o długach Francji.

WONDYŃ, 10. Donoszą z Waszyngtonu, że prezydent Coolidge wczoraj wieczorem udzielił publicznej odpowiedzi na skierowany pod jego adres list otwarty Clemenceau, wzywający do zgodzenia się na zastąpienie układu waszyngtońskiego w sprawie długów innym układem, odpowiadającym stanowisku Francji.

Coolidge oświadczył, że rząd waszyngtoński stoi na stanowisku, iż wszelkie ustalenie stosunków i spraw między narodami amerykańskim i francuskim musi spoczywać w rękach uprawnionych ku temu reprezentantów. Ponieważ jest opinia Coolidgea, że negocjacje między Ameryką i Francją w sprawie długów uzyskały już konkluzję więc uważa on, że obecnie cała kompetencja w tej sprawie przeszła wyłącznie na kongres, którego zadaniem jest albo układ ratyfikować albo też odrzucić.

W zakończeniu Coolidge podkreślił, że sekretarz finansów Mellon nie ma żadnych uprawnień rozmawiania o długach w czasie obecnej swojej podróży po Europie.

Wojna domowa w Sowietach.

Uspokojenie w Rosji.

MOSKWA, 10. Prasa sowiecka donosi, że obecnie toczą się rokowania między przywódcami opozycji celem uniknięcia ostatecznego rozłamu w łonie partii komunistycznej. Jako główny warunek Stalin wysuwa w imieniu partii komunistycznej natychmiastowe zaprzestanie ze strony opozycji propagandy skierowanej przeciwko władzom kierowniczym partii komunistycznej oraz rządowi sowieckiemu.

W sobotę na ulicach Moskwy pojawiły się olbrzymie plakaty z odezwą do ludności. Odezwę podpisał przez przewodniczącego komisarza Rady ludowej Rykova, który wzywa ludność

O stałe miejsce dla Polski w Lidze Narodów.

PARYŻ, 10. „Temps” oświadcza, że przyznanie Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów będzie najlepszym zapewnieniem i gwarancją pokoju europejskiego. Dziennik jest przekonany, że Polsce uda się uzyskać to stałe miejsce.

Zjazd rabinacki w Londynie.

BUDAPESZT, 10. Jak donosi „Pester Lloyd” w Londynie odbył się charakterystyczny zjazd, który zwrócił uwagę całego cywilizowanego świata.

Mianowicie około 50 rabinów, przybyłych z Ameryki, Niemiec i różnych miejscowości Anglii, debatowało nad kwestją zaprowadzenia szeregu reform wyznaniowych.

Zgromadzonym chodzi przede wszystkim o usunięcie przepisanych tradycją reguł, jako niezgodnych w zupełności z duchem czasu.

Podwyżka taryfy kolejowej.

WARSZAWA, 10. Min. kolei projektuje dla zasilenia funduszy, podwyższenie taryfy osobowej i bagażowej w wysokości od 5—6 proc. Fundusze otrzymane z podwyżki, zużyte będą na niezbędne inwestycje, jak rozszerzenie węzła kolejowego, uruchomienie większej ilości pociągów i powiększenie taboru węglarek.

Nowy komunistyczno-kryminalistyczny spisek w Bułgarii.

BERLIN, 10. Dziennik „Montag” podaje z Sofji, że władze bułgarskie wykryły w ciągu ubiegłego tygodnia wielki plan terrorystycznych zamachów w Filipopolu. Część rządowych i publicznych gmachów miała być wysadzona w powietrze, część zdemolowana. Zamachy miały być wykonane w nocy z niedzieli na poniedziałek. Wczoraj wieczorem całe miasto zostało okrążone pierścieniem sił zbrojnych policyjnych i wojskowych, poczem dokonano obław w mieście. Aresztowano 30 terrorystów.

Przemówienie doktora PIESTRZYŃSKIEGO

na akademii obchodu rocznicy
6-go SIERPNIA
w dniu 8-go sierpnia r.b.

Szanowni Państwo!

12 lat temu wstecz w Olcandrach Starego Krakowa odbywała się, po zbrataniu Strzelca i Drużyn, następująca, opisana przez Sieroszewskiego scena:

Piłsudski chodził przed frontem z głową pochyloną, założywszy jedną rękę na plecy, a drugą za burtę kubraka na piersiach. Zapadał zmierzchu, w oddali Kraków rozbrzmiał wieczornymi ogniami. Młode twarze Strzelców białeły równym rzędem jak wykute z marmuru nad ścianą wyprostowanych nieruchomo ciał, oczy ich jeno śledziły pilnie za najmniejszym ruchem Naczelnika. Wtem ten podszedł do grupki oficerów, stojących na uboczu i wydał krótki rozkaz. Jeden z oficerów wstąpił z papierem w rękę i wzruszonym głosem zaczął z imienia i nazwiska wywoływać żołnierzy z rozmaitych plutonów. Wychodzili w pełnym rynsztunku z bronią na ramieniu i stawali w osobnym ordynku. Cisza zaległa na całym placu tak głęboka, że słychać było przyspieszone oddechy tych, co czekali na swoją kolej. Ze 113 zapisanych na szkole podoficerską Strzelców, wywołano 98 do nich przyłączyła się równym krokiem cała kolumna przybyłych drużniaków.

— W my?... — ozwały się nieśmiało głosy w pozostałych szeregach.

do zachowania spokoju i wykonywania rozporządzeń rządowych.

Powstanie Ukrainy przeciw Sowietom.

BUKARESZT, 10. Pisma rumuńskie twierdzą, że powstanie na Ukrainie przybiera coraz szersze rozmiary. Część floty czarnomorskiej bolszewickiej przyłączyła się do powstańców i zbombardowało kilka miejscowości nadbrzeżnych na półwyspie krymskim. Powstanie na Ukrainie rozszerza się tak szybko, że rząd sowiecki zarządził poufną tajną częściową mobilizację na Ukrainie. W kołach sowieckich panuje przekonanie, że stanowisko czerwonej armii i floty nie jest pewne, natomiast flota napowietrzna opowiada się za rządem będąc zwolennikami Stalina, Rykova i innych.

Są to częściowo znani już policji niebezpieczni zbrodniarze, częściowo zaś równie znani komunistyczni działacze i agitatorzy.

Wzięcie tatrzańskich załamek.

WARSZAWA, 10. Turycy z Zakopanego przechodząc wczoraj koło grotty zw. „Mylną” usłyszeli jakieś jęki.

Pospieszono na ratunek i zdołano uratować człowieka od niechybnej śmierci.

Człowiekiem, który uległ nieszczęściu był starszy referent województwa z Brześcia nad Bugiem Adolf Sitch, który jeszcze dnia 24 lipca jako amator-geolog zablakał się w grotcie „Mylnej”, a nie mogąc znaleźć wyjścia, przebył tam bez pożywienia do dnia dzisiejszego.

Zawiezany z Zakopanego dr. Hirsztyn, zastępca lekarza klimatycznego przyprowadził wyliczonego do przytomności, udzielając mu pierwszej pomocy i odwoząc go do szpitala w Zakopanem.

Wojna religijna w Meksyku.

NOWY JORK, 10. W prowincji Querero w Meksyku wybuchło powstanie, pod przewodnictwem braci Vidacas. Powstanie skierowane jest przeciwko rządowi Callesa.

Nowy Jork, 10. Z Meksyku donoszą, że prezydent zamierza rozciągnąć dekret o wywłaszczeniu na kościoły protestanckie, których w Meksyku znajduje się około 150. Wywłaszczenie to nie będzie odbierało pastorom kościołów, lecz polegać ma na upaństwowieniu świątyni.

Prezydent Calles oświadczył, że bojkotu gospodarczego nie należy traktować poważnie.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 10. Na rynku prywatnym zaszły drobne zmiany. Od południa do wieczora utrzymał się kurs 9.09 i pół i 9.10. Działano żądano za dolara 9.10.

— Bacność!...

Umilkły głosy. Jeden z żołnierzy, stary, znany Pilsudskiego, odważył się nawet podbiec do niego ale ten wstrzymał go niecierpliwie ruchem ręki.

— Żołnierze!... — zaczął nagle surowym głosem. — Spółka was ten zaszczyt niezmierny, że pierwsi pójdziecie do Królestwa i przestąpić granice rosyjskiego zaboru, jako czołowa kolumna wojska polskiego, idącego walczyć za oswobodzenie Ojczyzny. Wszyscy jesteście równi wobec ofiar, jakże ponieść macie. Wszyscy jesteście żołnierzami, nie naznaczam szarż, każdy tylko doświadczeńszym wśród was pełnić funkcję dowódców. Szarżę uzyskacie w bitwach. Każdy z was może zostać oficerem, jak również każdy oficer może znów zejść do szeregów, czego oby nie było... Patrzę na was, jako na kadry, z których rozwinąć się ma przyszła armia polska i pozdrawiam was, jako pierwszą kadrową kompanję!

Zadano głos nie ozwał się w ciemnych szeregach żołnierzy, ale w zebranej nieopodal publiczności głośno płakano.

Tak oto w dniach sierpniowych 1914 roku odbyło się przedziwne misterjum wskrzeszenia Wojska Polskiego, a z nim i zaczątki niepodległego bytowania Polski. Od tego czasu data 6-go sierpnia zyskała sobie prawo zaliczenia między święta narodowe polskie i czy to w okopach w Magdeburgu czy Szczypiornie, a wreszcie w Wolnej Ojczyźnie dzień 6 sierpnia był uroczystą obchodzoną. Dla nas legionistów — Kaliszem data ta jest podwójną rocznicą, wszak wtedy, gdy ruszaliśmy w pole przeciwko Moskalom, nowożytni Hunowie — Niemiec palili gród nasz rodzinny, mordowali rodziny i chociaż zamierało serce ze zgrozy i drżał w garściach karabin — uczucie

zostało zwyciężone przez rozum i niezachwianą wiarę w Komendanta i dlatego nie wahał się stanąć na pewien okres w jednym szeregu żołnierskim ze znenawidzonym Prusakiem, a powiem nawet, że niejednokrotnie w rozmowach z rodakami, którym partyjność czy naprawdę bielmem zasnuła, to, że i my, Kaliszanie stanęliśmy w Legionach, było atutem nie do pobicia i nie jeden z przeciwników naszych przyznać musiał, że jednak do życia powołane zostały Legiony koniecznością dziejową i wielkim rozumem politycznym Komendanta Piłsudskiego. — Bieg zaś rozumowania Komendanta przy powzięciu decyzji jakie stanowisko Polska zająć powinna w czasie dawno przez Niego oczekiwaną wojny europejskiej był następujący. — Wychowany na Litwie która z ziem polskich najwięcej knuta moskiewskiego zaznała z natury rzeczy, widział największego wroga w Rosji, a przytem tradycja polska wiązała nas zawsze przeciwko Rosji; od wieków Polska prowadziła wojny z Moskalami, wszystkie nasze powstania i ruchawki z małymi wyjątkami prowadzone były przeciw Moskwie, niema rodziny polskiej, która by nie miała osobisto - rodzinnych porachunków z okupantami rosyjskimi w postaci dzieł i w więzieniach rosyjskich — stał też logiczny wniosek, że przedewszystkiem wojna z Rosją być musi popularną, następną przesłanką była konieczność tworzenia kadr wojska polskiego i możliwość organizowania się, co było jedynie możliwe w okupacji austriackiej — w Galicji, a wreszcie doskonała znajomość stosunków rosyjskich w zakresie mobilizacji dawała Komendantowi pewność że przy współdziałaniu części tylko społeczeństwa w Królestwie Polskim mobilizacji Moskale nie zdołają przeprowadzić i życie to potwierdziło, wystarczyło bowiem ukazać się w Słownikach patrolu Belmy, złożonego z 7 strzelców, aby komisja poborowa moskiewska ocięła z Kielc, Radomia i Zagłębia Dąbrowskiego. To były przesłanki, które każały nam iść z Austrią i Niemcami przeciw Moskalom.

A teraz spojrzmy, jakiz to skład osobowy był w tej okrzykanej czerwonej i Brygadzie Legionów, czas powiem najwyższy, aby nawet najbliżsi przestali w to wierzyć, czas aby rozproszone stałe pomawianie legionistów, ginących w boju i należenie do partii politycznych. — wszyscy byli by przedewszystkiem Polakami, Niema warstwy społecznej polskiej, niema ugrupowania społecznego, niema wyznania, którego przedstawiciel nie znaleźlibyśmy w Legionach. Wielej nasi myśliciele, poeci i pisarze jak Sieroszewski, Daniłowski, Strug, Żulawski, Kaden, Sandrowski, profesorowie Uniwersytetu szli ramię przy ramieniu z karabinem w garści obok chłopca i robotnika polskiego, przedstawiciele arystokracji jak hr. Dzeduszycki, hr. Dunin Borkowski, hr. Morsztyn rodzin szlacheckich ziemjańscy, stąd te liczne pseudonimy herbowe nie wahał się stanąć w jednym szeregu z czcigodnymi reprezentantami polskiej partii socjalistycznej, jakimi byli Moraczewski, Bobrowski, Klemensiewicz, Kanicki, Jaworowski i wielu innych. W Legionach znajdziemy oficerów i żołnierzy arcy rosyjskiej, niemieckiej i austriackiej, drużniaków i Sokolów z Włocławki i Parany, znajdziemy duonowych, profesorów, prokuratorów, sędziów, adwokatów, lekarzy, studentów i młodych jak długo wyliczać stany i zawody niema bowiem warstwy społecznej, której przedstawiciel o gojącym sercu nie znalazłby się w Legionach.

Jest to żywy przykład, że wielkie idee mogą i muszą łączyć wszystkich, a idea tą w Legionach było stwierdzenie wobec świata całego czynem, krwią własną, że Polska żyje, że własnoręcznie wykłwa sobie niepodległość, zasługę zaś Komendanta Piłsudskiego było i jest, że wytrwale, bez wyrzutu dążył i dąży by cały Naród pociągnąć do pracy nad odbudową Ojczyzny, znajdzie też zawsze i wszędzie towarzyszy broni i współpracowników gotowych na zew Wodza stanąć, by Ojczyznę ratować od wroga czy spodlenia. Dla nas legionistów zapłata za trud i znoje jest świadomość, że coraz bliższym jest dzień, w którym cały Naród zrozumie pobudki, jakie kierowały Komendantem Piłsudskim, gdy z garścią nieobutych i źle uzbrojonych lecz Ojczyźnie i sobie oddanych przed 12 laty, na ós z wrogiem w pole wyruszył, dzień ten będzie również ukonieniem dla tych kolegów naszych, którzy spoczęli na polu chwaly żołnierskiej z słowami na ustach „Dla Ciebie Polsko”.

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

KRONIKA

10
SIERPIEŃ

WTOREK
Wawrzyńca M., Bogdana W.
W. słońca g. 4 m. 10. Z. g. 7 m. 11.
● W. g. 5 m. 54 r. Z. g. 8 m. 16 w.

— **Akademja.** Staraniem tut. Koła Związku legionistów w Świelicy 29 p. S. K. w niedzielę odbyła się uroczysta akademja ku uczczeniu pierwszego od 50 lat, zbrojnego wystąpienia polskiego, w dniu 6 sierpnia 1914 r. pod wodzą obecnego marsz. Piłsudskiego.

Akademja, przy szczelnie zapełnionej sali rozpoczęła się, zgodnie z programem, o godz. 9 wieczorem. Na trybunę wychodził dr. Piestrzyński który w pięknym i historycznie bardzo ciekawym przemówieniu scharakteryzował czyn zbrojny legionistów, w nosząc na zakończenie okrzyk na cześć obecnego naczelnego wodza, twórcy legionów, marsz. Piłsudskiego. Po doktorze Piestrzyńskim miał przemawiać głośny pisarz polski Gustaw Daniłowski, niestety ciężka a obłożna choroba nie dała wielkiemu twórcy „Marii Magdaleny” przybyć na odczyt do Kalisza.

W imieniu więc swoim oraz wszystkich obecnych na sali, dr. Piestrzyński złożył publicznie kondolencję obecnym na sali żonie i córce wielkiego pisarza, życząc im prędkiego powrotu do zdrowia męża i ojca.

Po przemówieniu dr. Piestrzyńskiego (całe przemówienie podajemy na innym miejscu) rozpoczęła się część wokalna akademji, na którą się złożyły utwory Chopina pięknie odegrane przez p. M. Wilkomirską. Później bardzo udatnie śpiewał pan Krzyżanowski przy dyskretnym akompanjamentie p. Bernsonówny. Wreszcie grał na wiolonczeli p. Wilkomirski, bezwzględnie najlepszy wiolonczalista polski i bodaj że jeden z najlepszych w Europie. (Dziw że taki talent tkwi w Kaliszu jak róża w śmietniku).

Na zakończenie świetnie zgrana i nadzwyczaj artystycznie wyrobiona orkiestra 29 p. S. K. odegrała szereg pięknych i klasycznych utworów. Kap. Ksionek może być dumny ze swej orkiestry a orkiestra ze swego dyrygenta.

Na zakończenie zebrani wnieśli gromki okrzyk na cześć marszałka Piłsudskiego.

— **Kontrola wypłat zapomóg bezrobotnych.** Przeprowadzana od maja r.b. na mocy postanowienia Rady Ministrów z ramienia Funduszu Bezrobocia kontrola wypłat bezrobotnym robotnikom zapomóg państwowej akcji pomocy doróżnej, objęła obecnie tereny województwa białostockiego.

Komplet rewizyjny po zbadaniu szczegółowo prawidłowości przyznawania i wymierzania zapomóg oraz po przeprowadzeniu kontroli domowej u 123 bezrobotnych stwierdził, wbrew bezpodstawnym zarzutom, że na ogólną liczbę 386 bezrobotnych, korzystających z tej akcji, w 7 wypadkach pobierano zasiłki bezprawnie, a w 4 wypadkach zastosowano o 5% wyższy wymiar zasiłków.

Po wydaniu zarządzeń, regulujących przyznawanie zapomóg, Komisja uda się obecnie na teren województwa wileńskiego.

Zarząd główny Funduszu Bezrobocia ma zdecydować na zebraniu w dniu 12 b. m. o przeprowadzeniu kontroli jeneralnej bezrobotnych, otrzymujących zasiłki, na terenie województw: śląskiego i łwowskiego.

Tego rodzaju kontrola w Warszawie rozpocznie się w dniach najbliższych.

— **Baozność przekupnie owoców!** Ponieważ panują obecnie choroby zakaźno-żołądkowe, komisja sanitarna m. Kalisza obchodzi stragany z owocem i rewiduje koszyki włościańskie, konfiskując niedojrzałe a więc niebezpieczne dla zdrowia owoc. Trzeba się więc, dla uniknięcia strat, wystrzegać zakupu niedojrzałego owocu, gdyż przywóz takowego do miasta może być połączony z konfiskatą a nawet karami sądowymi.

Z KRAJU.

— **Przedłużenie terminu wyjazdu emigrantów do Kanady.** W dn. 15 sierpnia r. b. miał upłynąć termin przyjmowania rodzin rolniczych, posiadających po opalceniu kosztów podróży, 500 dolarów — na wyjazd do Kanady.

Jak nas informują w Urzędzie Emigracyjnym termin ten został przedłużony na wrzesień, gdyż Kanada zgłosiła zapotrzebowania na jeszcze parę tysięcy rolników.

O dniu wstrzymania zgłoszeń nastąpią oddzielne zawiadomienia.

— **Nowe gmachy szkolne w Warszawie.** W roku szkolnym 1926/27 oddane zostaną do użytku dwa nowe gmachy szkolne, wybudowane przez magistrat m. st. Warszawy: jeden przy ulicy Otwockiej, drugi — przy ulicy Bema. Każdy z nich posiada po 26 klas i w sąsiedztwie miesz-

kania dla nauczycielstwa (przy ulicy Otwockiej — 24 lokale).

W nowym gmachu skorzysta z nauki około 2.080 dzieci płci obojga.

— **Przewyżka dochodów z lasów państwowych.** Według wyznaczonych przez Ministerstwo Skarbu budżetów miesięcznych, lasy państwowe winne były wpłacić do Centralnej Kasy Państwowej tytułem czystego dochodu za pierwsze półrocze roku bieżącego kwotę 16.800.000 złotych.

W rzeczywistości za czas od 1 stycznia do 30 czerwca r. b. włącznie lasy wpłaciły do Centralnej Kasy Państwowej sumę 22.335.570 zł. 77 gr. czyli o 5.535.570 zł. 77 gr. więcej od sumy wyznaczonej przez Ministerstwo Skarbu.

W porównaniu z kwotą 13.635.186 zł 46 gr., wpłaconą Centralnej Kasie Państwowej j tytułem czystych dochodów z lasów państwowych za pierwsze półrocze roku bieżącego wzrosły o 64%.

— **Handel polsko-amerykański.** Od czasu rozpoczęcia się wojny celnej polsko-niemieckiej, eksport amerykański do Polski znacznie się ożywił, otrzymując nowe kategorie towarów, które dotąd sprowadzaliśmy z Niemiec. Nasz eksport do Ameryki ma wielkie widoki na przyszłość, ale słabo się rozwija z powodu braku znajomości rynku amerykańskiego i wielkich organizacji eksportowych, któreby wywozem umiały pokierować. Szereg naszych surowców i fabrykatów mimo to przedostaje się na rynek amerykański bezpośrednio lub za pośrednictwem eksporterów a niemieckich. Tak na przykład niedawno na rynku amerykańskim ukazały się nasze maszyny z Bielska wiezione do Ameryki z Niemiec.

Do izby handlowej polsko-amerykańskiej w Warszawie napływają od różnych firm amerykańskich w dość dużej ilości listy z zapytaniami, co do różnych towarów, które Amerykanie chcieliby z Polski sprowadzać. Z listów tych wynika, że Stany Zjednoczone mogłyby przy pewnych warunkach być odbiorcami naszego cementu, (również do Ameryki Południowej), drzewa, wikliny, cegły, którą sprowadzają z Europy w ogromnych ilościach, meble gięte szczenię, najróżniejsze nasiona, len, chmiel, futra galanterijne, manufakturę (do Ameryki Południowej), guziki skórzane, koronki, kilimy, zabawki dziecinne, syropy, wody, nalewki bezalkoholiczne, konserwy owocowe i t. p.

O handlu polsko-amerykańskim dają pojęcia następujące cyfry:

Eksportowano z Polski do Stanów Zjednoczonych w ciągu I kwartału 1926 r. za 3.836.000 zł., importowano w tym samym czasie ze Stanów Zjednoczonych za 43.953.000 zł.

W r. 1925 eksport nasz do Stanów Zjednoczonych wynosił 10.145.000 zł., import zaś amerykański do Polski 230.000.000 zł.

ZE ŚWIATA.

— **Górnicy amerykańscy przeciw bolszewikom.** Leader górników amerykańskich, Tetlow, oświadczył się na zebraniu Związków Zawodowych, odbytem w Westfalji, przeciw bolszewikom. „Górnicy amerykańscy nie chcą mieć nic wspólnego z Sowietami, których teorie destrukcyjne stanowią poważną groźbę dla ruchu syndykalistycznego”.

— **Sensacyjna kradzież w muzeum londyńskim.** W muzeum starożytności „Victoria and Albert” w Kensington pod Londynem, dokonano kradzieży 34 złotych monet, przedstawiających wysoką wartość archeologiczną. Zginęły unikatki numizmatyczne z epoki Filipa II Macedońskiego, monety rzymskie z czasów Augusta, Nerona, Wespazjana, Trajana i td., oraz egipskie z podobną Ptolomeusza II-go.

— **Konferencja Mellona z Mussolinim.** Amerykański sekretarz stanu Mellon odbył godzinną konferencję z Mussolinim, w czasie której omówił zagadnienia finansowe i walutowe i problem pożyczek. Obaj mężowie stanu mieli dojść do zupełnego porozumienia. Pan Mellon uda się następnie do Paryża. Brukseli i Londynu gdzie odbędzie analogiczne konferencje.

— **Odłożenie zjazdu sowietów.** IV-ty doroczny zjazd sowietów został odłożony do wiosny roku 1937. Oznacza to przedłużenie pełnomocnictw Centralnego Komitetu Wykonawczego. Ostatni zjazd odbył się w maju r. 1925 r.

— **15 niewolnino uratowano ze szponów handlarzy żywym towarem.** Przed kilku dniami władze portowe w Galacu otrzymały poufną wiadomość, iż Dunajem płynie podejrzany statek, który wiezie ładunek żywego towaru.

Statek nazywał się „Danae”, lecz w drodze zmienił nazwę na „Pollux”.

Szczegóły te skłoniły władze rumuńskie do czujnej kontroli.

Sprawę poruczono agentom portowym, którzy rekrutują się z starych wygów morskich i zna-

ją dokładnie każdy statek kursujący na Dunaju.

Naraz uwagę agentów zwrócił parowiec „Izmaila”, płynący wedle przedstawionych dokumentów z Turn Severin do Trapezundu.

Ścisła rewizja dokonana na statku nie wykazała nic podejrzanego.

Ponieważ papiery okrętowe i dokumenty marynarzy były w największym porządku, miały już władze wypuścić statek w dalszą podróż.

Pewien jednakże agent portowy zwrócił uwagę, iż w statku znajduje się jedno okienko więcej, niż ilość poddanych rewizji kajut. Zwrócił się przeto do kapitana z żądaniem ukazania mu za zawartości tajemniczej kajuty.

Kapitan zmieszał się na takie żądanie.

Straż portowa odgarnęła zboże ukrywające drzwiczki i weszła do niewielkiego pokoiku, gdzie leżało na podłodze 15 skrępowanych dziewcząt.

W zaduchu leżały już trzeci dzień, na pół uduszone.

Niewolnice 20-go stulecia obdarzono wolnością, statek skonfiskowano, a kapitana wraz załogą uwięziono.

Zywy towar rekrutował się z Serbji, Węgier i Rumunji, a przeznaczony był do Trapezundu.

Z PIŚMIENICTWA.

— **Kobieta w świecie i w domu.** „Ukazał się w gustownej, jak zwykle, szacie zewnętrznej № 15 dwutygodnika „Kobieta w świecie i w domu”. Obok wytwornych negliży wszelkiego rodzaju przynosi przesłiczne modele płaszczy i sportowych „combinations” (żakiet ze spódniczką), tak modnych obecnie, bogato ozdobnych szali wieczorowych i tych przytulnych drobnostek, które stanowią nieodzowny dodatek prawdziwej kobiecości. Dział literacki reprezentuje pełna oryginalnej grozy nowelka Charles Toleya. Praktyczne wskazówki gospodarskie i załączony arkusz wzorów wżaz z tablicą kroju kończą ciekawy i bogaty w treści numer sympatycznego pisma.”

— **„Nr. 31 „Blusozu”** przynosi artykuł H. Ceysingerówny „Za chińskim murem”. J. Gażyńskiej „O najmniej znanej fabryce miejskiej”. J. Konczyńskiej „Z tęsknot literatury włoskiej”. W dziale literackim czytamy piękny wiersz F. Krużyńskiej „Wakacje”, bajkę „Reutt-Witkowskiej” „Wiatr i Motzlej”, opowiadanie C. Walewskiej „Panna Kamilcia” i t. d. W dziale praktycznym jżk zwzkle piękne roboty i cenne wskazówki praktyczne. W dodatku książkowym powieść głośnej autorki hiszpańskiej C. Espina — p. t. „Jej imię”.

— **Dziecko i Matka.** „Ukazał się 5 numer „Dziecka i Matki” — opóźniony coprawda z powodu przewlekłego strajku zecerów — ale jak zwykle przynoszący bogatą treść, cenną dla każdej matki, wychowującej troskliwie swe dzieci.

Na specjalną uwagę zasługuje artykuł p. Jarożyńskiej „O nowoczesnych grach pedagogicznych”, przynoszący ciekawe i rzeczowe wskazówki. Z. Bogdanowiczowa odpowiada w swym artykule na pytanie „Kiedy winniśmy zaczynać wychowanie”. W dziale lekarskim czytamy artykuł Dr. Barańskiego „Technika karmienia piersią”. Dr. Popowskiego „O zapobieganiu zakażenia się gruźlicą”. Dr. Bogdanowiczowa „Kolysanie niemowląt”. H. Z. „Jak przygotowywać kefir” i t. d.

Do numeru dołączono tablicę krojów i arkusz wzorów.”

RADIO.

Program na środę 11 sierpnia b. r.

WARSZAWA (480) 17—17.25 Odczyt z cyklu „Najnowsza historia Polski” wygl. p. Henryk Mościcki; 17.30—18 Koncert popołudniowy.

BERLIN (504) 17—18.30 Koncert popołudniowy.

WROCŁAW (418) 16.30—18 Koncert popularny; 20.25 orkiestry i solistów, poświęcony Ludowi i Ojczyźnie.

HAMBURG (392.5) 12.40—14 i 16.15 Koncerty.

LIPSK (452) 20.15 Koncert orkiestry symfonicznej.

PRAGA (368) 16.30—17.30 Koncert; 20.02 Muzyka popularna.

OSLO (382) 20—21 Koncert.

RZYM (425) 17.30—19 Jazz-band.

ZURYCH (513) 16 Koncert z hotelu Baur au Lac; 20.16 Koncert kapeli Gilberta.

WIEN (530) 16.15 Koncert.

BERN (435) 19—20 Koncert orkiestry; 20—21 Pieśni czeskie.

BUDAPESZT (560) 19 Koncert orkiestry symfonicznej.

PARYŻ (1750) 12.30, 16.45 i 20.30 Koncerty.

MONACHJUM (485) 16 Koncert z udziałem solistów.

MEDJOLAN (320) 21—22 Koncert wieczorny. Muzyka lekka; 23—23.30 Jazz-band.

FRANKFURT (470) 16.30—17.45 Wieczór muzyki operetkowej.

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

„Ku-Klux-Klan” chce opanować Amerykę i Anglię.

Bezspornie najpotężniejszą organizacją na świecie jest tajny związek „Rycerzy Płomiennego Krzyża”, czyli Ku-Klux-Klan.

Według teoretycznych obliczeń liczy on przeszło 5 milionów członków i kilkaset tysięcy „Kamelii”, czyli członkiń. Jest to zatem organizacja istotnie potężna i gdy się weźmie jeszcze pod uwagę kolosalne sumy bo dochodzące do 100 milj. dolarów, które „Klan” dysponuje, to przestaniemy się dziwić, że Stany Zjednoczone bardzo poważnie liczą się ze zdaniem tej ciągle wzrastającej w siłę, organizacji.

Niektóre stany zostały tak przez „Ku-Klux-Klan” opanowane, że właściwa władza stanowa czy miejska na każdym kroku ustępować musi przed prawem kaduka i pięści „Klanu”.

„K-K-Klan”, mając za hasło „utrzymanie rasy białej i czystego Amerykanina” wydał bezwzględ-

dną wojnę wszystkim elementom napływowym, a przede wszystkim: murzynom, żydom i rasie żółtej; przyczem w metodach walki i w środkach nie przebiera zupełnie. Do najłżejszych represji należy t. zw. deportacja. Mianowicie rodzina, która „Klanowi” się nie podoba dostaje pisemny rozkaz, by w ciągu powiedzmy paru godzin, wyniosła się z obrębu danego stanu.

„K-K-Klan” ma ogromne rzesze swych zwolenników, lecz i przeciwników.

W wielu stanach tworzą się związki, mające na celu zwalczanie Klanu jak również obronę przed nim swych członków. Największym i najpotężniejszym związkiem „antyklanowym” jest organizacja żydowska pod nazwą „Ku-Hil-Klan”, która przede wszystkim operuje na terenie stanu Nowego Jorku. Tak więc Stany Zjednoczone rozpadają się na dwa wyraźne zwalczające się obozy, z których jak dotąd „Ku-Klux-Klan” jest niezsprzeczenie silniejszy i dąży całym impetem do opanowania nie tylko Ameryki lecz swą działalność ma przenieść i do Anglii.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej w dniu 10 sierpnia 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	754.8
2) Kierunek wiatru	Cisza
3) Siła wiatru	
4) Stan nieba	pogodne
5) Wilgot. bezwzględna	9.5
6) Wilgot. względna	67%
7) Temp. powietrza	+13.7
8) Ilość opadów	—
9) Najwyż. temp.	+22.0
10) Najniż. temp.	+11.0
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p. p.	+1.63

OGŁOSZENIE.

Inspekcja Budowlana Magistratu podaje do wiadomości obywateli, że wszelkie upoważnienia wydane p. Antoniemu Błaszczynskiemu, byłemu funkcjonariuszowi Inspekcji Budowlanej, straciły moc obowiązującą z dniem 19-go czerwca roku bieżącego, z powodu zwolnienia go z zajmowanego stanowiska.

INSPEKCJA BUDOWLANA MAGISTRATU m. KALISZA.

994

Wyjątkowa sprzedaż — **SZKŁO OKIENNE** (piotrkowskie) po cenach fabrycznych poleca **Materiały budowlane i szkło TR. HANELT, Łódź, Pusta 17, tel. 34-53.**

Do wynajęcia sala fabryczna

na I piętrze 11x15 mtr. Wiadomość u dozercy, Kościuszki № 18. 993

Zginął portfel

z różnymi wartościowymi papierami między nimi:

paszport zagraniczny

wydany przez Starostwo Kaliskie oraz

książeczka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Szymona Skowrona, rocz. 1885. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem. 1003

Do dziewczynki w 5-ym roku

poszukiwana jest inteligentna, znająca się na szyciu i gospodarstwie ze skromnymi wymaganiami

panienka.

Wyznanie obojętne. Oferty do Redakcji pod W. 1004

Majstry drenażowi

z własnymi niwelatorami oraz

układacze dren potrzebni.

WARUNKI DOBRE.

Zgłoszenia: Kalisz, Gł. Rynek 23, II p., MELJORACJE ROLNE. 999

NAWOZY SZTUCZNE

CEMENT PORTLANDZKI

WAPNO BUDOWLANE CZĘSTOCHOW.

TEKTURĘ SMOZOWCOWĄ (PAPA)

SMOŁĘ na DACHY

WĘGLE GÓRNOŚLĄSKIE

z głębokich kopalń KONCERNU PROGRESS.

POLECA:

hurtowo i detalicznie

na korzystnych warunkach

po cenach konkurencyjnych.

BIURO ROLNICO-HANDLOWE

„W. WASZAK”

Kalisz, Majkowska 10, tel. 311.

SKŁADY: przy ul. Majkowskiej 10,

Poprzeczno-Dobrzeckiej 1

i przy kolei z wł. boczną, tel. 96. 330

Potrzebny od zaraz

Nadmłynarz

do żytniego automatycznego młyna w Kaliszu.

Wiadomość w redakcji. 995

CHCESZ SIĘ UCZYĆ?

napisz Do „Kancelarii Kursów GRACJANA FYRKA”, Warszawa, Świętokrzyska 17, a wysłane Ci będą DARMO odnośne wskazówki i rady. 223

ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja 1926 r.

№ pociągu	POCIĄG KURSUJE		Odjazd ze stacji początk.	Przyjazd do KALISZA	Postój	Odjazd z KALISZA	Przyjazd na stację końcową
	od	do					
518	Leszno	Warszawa	20.30	0.22	7	0.29	6.20
513	Warszawa	Poznań	17.50	0.59	33	1.32	5.32
501	Warszawa	Paryż	21.—	1.20	2	1.22	6.35
514	Poznań	Warszawa	23.20	3.33	10	3.43	10.50
502	Paryż	Warszawa	22.10	4.43	2	4.45	9.—
517	Warszawa	Leszno	21.45	4.57	8	5.05	8.55
522	Ostrów	Łódź	5.15	5.58	8	6.06	8.55
532	Ostrów	Kalisz	8.15	9.—	—	—	—
512	Poznań	Warszawa	6.—	10.18	10	10.28	17.25
521	Kraków	Poznań	21.40	10.40	8	10.48	14.55
533	Kalisz	Ostrów	—	—	—	13.15	14.—
524	Poznań	Kraków	11.30	15.32	10	15.42	5.05
511	Warszawa	Poznań	8.40	15.47	8	15.55	19.46
534	Ostrów	Kalisz	17.30	18.14	—	—	—
535	Kalisz	Ostrów	—	—	—	18.30	19.40
536	Ostrów	Kalisz	19.45	20.31	—	—	—
537	Kalisz	Skalmierzyce	—	—	—	20.45	20.58
523	Łódź	Ostrów	19.10	22.02	8	22.10	22.52

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ”

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł.

i kopertach 10x10 — od 1 zł.

Kałamaryze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia”, „Penkala” i inne — od 5 zł.

Bilety wizytowe.

Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ściennie, terminowe i inne. Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 g. sz.

Albumy do pocztówek, fotografji i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.